

RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA 1R
LISTA ZADAŃ NR 1

1. Udowodnij wzór włączeń i wyłączeń

$$\mathbf{P}\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right) = \sum_{i=1}^n \mathbf{P}(A_i) - \sum_{1 \leq i < j \leq n} \mathbf{P}(A_i \cap A_j) + \dots + (-1)^{n+1} \mathbf{P}\left(\bigcap_{i=1}^n A_i\right).$$

2. (Nierówności Boole'a) Udowodnij nierówności

$$\mathbf{P}\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right) \leq \sum_{i=1}^n \mathbf{P}(A_i), \quad \mathbf{P}\left(\bigcap_{i=1}^n A_i\right) \geq 1 - \sum_{i=1}^n \mathbf{P}(A_i^c).$$

3. Pokaż, że jeżeli $\mathbf{P}(A_i) = 1$ dla $i \geq 1$, to $\mathbf{P}(\bigcap_{i=1}^{\infty} A_i) = 1$.

4. Rzucamy symetryczną kostką do gry chwili otrzymania szóstki. Zdefiniuj odpowiednią przestrzeń probabilistyczną. Jaka jest szansa, że liczba rzutów będzie podzielna przez 6?

5. Na odcinku $[0, 1]$ umieszczono losowo punkty L i M . Obliczyć prawdopodobieństwo, że:

- a) środek odcinka LM należy do $[0, 1/3]$;
- b) z L jest bliżej do M niż do zera.

6. Z przedziału $[0, 1]$ wybrano losowo dwa punkty, które podzieliły go na trzy odcinki. Obliczyć prawdopodobieństwo, że z tych odcinków można skonstruować trójkąt.

7. Wybrano losowy punkt (x, y) z kwadratu $[0, 1] \times [0, 1]$. Oblicz prawdopodobieństwo, że

- a) x jest liczbą wymierną;
- b) obie liczby x i y są niewymierne;
- c) spełniona jest nierówność $x^2 + y^2 < 1$;
- d) spełniona jest równość $x^2 + y^2 = 1$.

8. W kwadracie $[0, 1] \times [0, 1]$ wybrano losowo dwa punkty A i B . Zdefiniuj odpowiednią przestrzeń probabilistyczną. Oblicz prawdopodobieństwo, że

- a) odcinek AB przecina przekątną łączącą wierzchołki $(0, 0)$ i $(1, 1)$;
- b) odległość punktu A od $(1, 1)$ jest mniejsza niż 1, a odległość punktu B od $(1, 1)$ jest większa niż 1;
- c) oba punkty leżą pod parabolą $y = -x(x - 1)$.

9. Iglę o długości l rzucono na podłogę z desek o szerokości $a \geq l$. Znajdź prawdopodobieństwo, że igła przetnie krawędź deski.

10*. Niech $(\Omega, \mathcal{F})$ będzie przestrzenią mierzalną. Uzasadnij, że σ -ciało $\mathcal{F}$ nie może być nieskończoną przeliczalną rodziną zbiorów.

11*. Oznaczmy przez $\mathcal{B}_0$ ciało składające się ze skończonych sum rozłącznych przedziałów $(a, b]$ zawartych w odcinku $(0, 1]$. Określmy na $\mathcal{B}_0$ funkcję P taką, że $P(A) = 1$ lub 0 w zależności od tego, czy zbiór A zawiera przedział postaci $(1/2, 1/2 + \varepsilon]$ dla pewnego $\varepsilon > 0$, czy też nie. Pokaż, że P jest miarą addytywną, ale nie przeliczalnie addytywną.

12*. Na rodzinie wszystkich podzbiorów $\mathbb{N}$ określamy miarę probabilistyczną $\mathbb{P}_n$ wzorem

$$\mathbb{P}_n(A) = \frac{|\{m : 1 \leq m \leq n, m \in A\}|}{n}.$$

Mówimy, że zbiór A ma gęstość

$$D(A) = \lim_n \mathbb{P}_n(A)$$

jeżeli istnieje powyższa granica. Niech $\mathcal{D}$ oznacza rodzinę zbiorów posiadających gęstość.

- a) Pokaż, że D jest skończenie addytywna na $\mathcal{D}$, ale nie jest przeliczalnie addytywna.
- b) Czy $\mathcal{D}$ jest σ -ciałem?
- c) Wykaż, że jeżeli $x \in [0, 1]$, to istnieje zbiór A taki, że $D(A) = x$.

13. Niech $\Omega = \mathbb{R}$ i niech $\mathcal{F}$ składa się ze wszystkich podzbiorów $A \subset \mathbb{R}$ takich, że jeden ze zbiorów A lub A^c jest skończony. Ponadto zdefiniujmy

$$\mathbb{P}[A] = \begin{cases} 0, & \text{jeżeli } A \text{ jest skończony} \\ 1, & \text{jeżeli } A^c \text{ jest skończony.} \end{cases}$$

- a) Czy $\mathcal{F}$ jest σ -ciałem?
- b) Czy miara $\mathbb{P}$ jest skończenie addytywna?
- c) Czy miara $\mathbb{P}$ jest przeliczalnie addytywna?

14*. Niech $\Omega = \mathbb{R}$ i niech $\mathcal{F}$ składa się ze wszystkich podzbiorów $A \subset \mathbb{R}$ takich, że jeden ze zbiorów A lub A^c jest przeliczalny. Ponadto zdefiniujmy

$$\mathbb{P}[A] = \begin{cases} 0, & \text{jeżeli } A \text{ jest przeliczalny} \\ 1, & \text{jeżeli } A^c \text{ jest przeliczalny.} \end{cases}$$

Pokaż, że $(\Omega, \mathcal{F}, \mathbb{P})$ jest przestrzenią probabilistyczną.